

УДК 316.6

Туревич О.А.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ АГРЕСИВНОСТІ ОСОБИ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Turevych O.A.

HISTORICAL ARCHITECTURAL TOURISM AS THE PREVENTIVE METHOD OF TEENAGER AGGRESSION

У студентської молоді України поряд із формуванням національної гідності та толерантності в умовах глобалізації соціальних цивілізаційних відносин проявляються вчинки спонтанної вербальної чи фізичної агресії. Організаційно структурований навчально-педагогічний процес формування професійних якостей студентської молоді юнацького віку не регулює всього різноманіття їх соціальної поведінки. За межами навчального процесу у юнаків та дівчат виникає можливість неконтрольованого з боку вузівського середовища здійснення протиправного вчинку із проявами агресивності у взаємних стосунках або у відношенні до зовнішнього для ВНЗ соціального середовища. Виникає соціальна проблема заповнення незначного вільного часу студентської молоді суспільнозначними способами поведінки на засадах толерантності.

Сучасна соціальнопсихологічна ситуація соціалізації студентської молоді змістовно змінює роль етнонаціональної культури в її житті. Етнонаціональна культура виступає джерелом формування не тільки патріотичних почуттів, а й загальнокультурних навичок толерантної поведінки. Історично-архітектурний соціально регульований туризм здійснюється переважно як груповий прояв способу життя незалежно від того, йде мова про двох осіб, групу чи велику спільноту. Модель взаємовідносин серед студентів-туристів передбачає відсутність конкуренції за єдиний, наприклад інтелектуальний ресурс (місце в інтернет-аудиторії), черговість здачі заліку чи екзамену, виступ на семінарському занятті по конкретній темі чи окремому питанню даної теми і т.п.. Так може зніматися ризик руйнації наявної динамічної нестабільності психоемоційних станів конкретної особи чи навіть окремої академічної групи студентів. Туристична модель проведення вільного часу наповнена пізнавальною функцією, яка не ставить перед її учасниками конкретних зобов'язань зворотньої віддачі отриманої пізнавальної інформації, емоційних вражень від баченого чи почутого в ході розповіді, наприклад, екскурсорода про конкретне історично-архітектурне середовище. Концентрація уваги учасників туристичного дійства на артефактах історично-культурної спадщини України викликає відповідний інтерес, переключає цю увагу із теперішніх відносин на історичне минуле. Саме ж історично-архітектурне минуле не несе ніякої небезпеки учасникам туристичного дійства, тому у них спадає психоемоційна напруга, яка притаманна окремій особі чи групі в процесі безпосереднього навчання. Так може виникати тенденція спаду конфліктної ситуації групових стосунків чи становлення примирення між окремими індивідами, особливо в тих випадках, коли формально організована студентська група як цілісний психоемоційний соціальний організм ще не сформована.

Туризм як засіб відпочинку і розвага може задовольняти широке коло запитів студентської молоді юнацького віку. Це може бути пошук морально-психологічного задоволення від спілкування із однокурсниками поза учбово-навчальною діяльністю на природі, потяг до пізнання історії рідного краю, втілення потреби до зміни соціального середовища та інш. Любим суспільнозначним способом своєї реалізації туризм сприяє відійти від одноманіття малорухливого, психоемоційно та організаційно напруженого

учбово-професійного способу життя у відносно замкнутому просторі ВНЗ. Звісно, очікування кожного окремого учасника історично-архітектурної туристичної екскурсії складаються із різних вище названих і не вказаних елементів бажаного враження від майбутнього туристичного дійства. Результати будь-якої туристично-екскурсійної мандрівки оцінюються кожним суб'єктом-учасником в залежності від того, наскільки здійснилися його прогнозовані ним очікування. Проте об'єктивний результат туристичного дійства загалом виходить за межі реалізованих індивідуальних очікувань. Туризм розвиває різні суспільнозначимі характеристики особистості (любов до природи рідного краю, життєрадісність і оптимізм, мужність і патріотизм та інші) формує нові інтереси, сприяє розвитку сили волі студента. Цим формуються механізми заміщення агресивних соціально-психологічних реакцій-вчинків у юнаків та дівчат, закладається позитивний життєвий досвід їх толерантного ставлення до зовнішнього середовища та формування духовно-творчого потенціалу майбутньої професійної діяльності.

Йдеться не тільки про формування національно-патріотичних характеристик світогляду як домінуючого компонента повсякденної життєвої стійкості юнака і дівчини. Історично-архітектурна спадщина малих міст України наповнена духовним змістом, який дає можливість здійснювати корекцію відповідних психосоціальних якостей осіб юнацького віку в напрямку формування навичок зняття індивідуальної внутрішньої чи групової соціальної напруги. Тому регіональний історично-культурний туризм як різновид реалізації вільного часу у його психолого-педагогічному навантаженні здатний здійснювати позитивне формування гуманістичного потенціалу студентської молоді.

Перелік посилань

1. Загальна психологія (курс лекцій). /Київ, 1997.
2. Завірюха В.В. Психологічні аспекти актуалізації здатності студентів до само актуалізації у процесі учбово-професійної діяльності. //В.Завірюха /Проблеми загальної та педагогічної психології. /Збірник наук. праць. Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. /За ред. Максименка С.Д. - К.: 2003 т.,ч.4. - С.135-140.
3. Фурман О.Типи відповідальності особистості та їх сутнісні й критеріальні ознаки. //Оксана Фурман / Вітакультурний млин (методологічний альманах). Тернопіль, 2014, модуль 17. - С.46-52.